

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 10497

гр. София, 02.07.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в закрито заседание на 02.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ингилизов

като разглежда дело номер **4401** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.1, ал.2 от закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба на Д. С. З. от [населено място] срещу Министерство на земеделието и храните /МЗХ/ и Областна дирекция „Земеделие“ С. град /ОДЗ/ за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 15 000 лева и неимуществени вреди в размер на 15 000 лева.

Вредите се претендират от незаконосъобразно бездействие на ответниците по повод произнасяне по преписка на ищеца за обезщетяване с равностойна земеделска земя в размер на 28,700 дка във връзка с Решение №ОЗ423 от 20.12.2010 на ОСЗ П. по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/.

Изложени са следните съображения: С Решение №И493 от 19.04.2000 г. на ПК [община] е отказано възстановяването на 9 броя заявени имоти на наследниците на С. С. З., с мотив попадат в територията на язовир Искър. С Решение №ОЗ423 от 20.12.2010 на ОСЗ П. е определено право на обезщетяване за признато, но невъзстановено право на собственост върху земеделски земи общо за 28, 700 дка на обща стойност 3650 лева, като е указано, че за този имот собствениците следва да бъдат обезщетени по чл. 10б, ал. 1 от ЗСПЗЗ. По повод последното ищецът е депозирал заявление от 24.01.2011г. с искане за обезщетение с равностойна земя.

Сочи се, че от Областна служба по Земеделие С.-град се претендира сумата от 15000 лева за периода 01.04.2019 г. до 01.04.2024 г. Аргументира се, че неимуществените вреди са причинени от бездействие на държавните органи, спрямо които е предявена исковата молба, като се излага подробно хронология на развилото се производство по ЗСПЗЗ завършило с Решение № ОЗ423 от 20.12.2010 г. на ОСЗ-П., с което се определя на наследниците на С. С. З. правото на обезщетяване за признато, но невъзстановено право на собственост върху земеделски земи общо в размер на 28.700 дка в землището

на язовир Искър. Твърди се, че в искане с вх.№ ВС-01-1160/08.07.2011 ищецът е поискал в ОСЗ – П. обезщетението да е със земя в размер на 28.700 дка. Излагат се действия, които според ищеца не са предприети от ответниците през годините.

С отговор по чл. 131 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК ответникът Областна дирекция „Земеделие“ С. град е аргументирал недопустимост, алтернативно неоснователност на иска. По същество твърденията са, че искът е погасен по давност, не е налице бездействие от страна на служители на ОСЗ, доколкото в конкретният случай правомощията на ответника се изчерпват с постановяване на решение по чл. 19, ал. 8 от ППЗСПЗЗ, за определяне правото на обезщетение на собствениците по реда на чл. 10б, чл. 10в и чл. 35 от ЗСПЗЗ. Допълнително се сочи, че самата процедура по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ е дълга и неограничена със срок във времето, в зависимост от местонахождението на земята се предполага компетентност и произнасяне на други органи, към настоящият момент са изготвени съответните актове и искания. Соци се, че общо дължимата площ за обезщетяване със земя за С.-град е 50 852,518 дка, а наличната такава е 11 130,253 дка, предоставена от МЗХ и СОС. Твърди, че все още не са приключили всички преписки по възстановяване на правото на собственост, както и за отказите, някои от решенията се оспорват по съдебен ред, установени са били застъпвания между картите за възстановени имоти /КВС/ и урбанизираните територии след влизане в сила на кадастралните карти, който застъпвания следвало да бъдат изчистени. Соци още, че по арг. от чл. 19, ал. 16 от ППЗСПЗЗ при недостатъчност на общинските поземлени фондове, правоимащите се обезщетяват пропорционално със земя, а за разликата с компенсаторни бонове, поради което следва по отношение на всички заявители да бъдат приключили процедурите пред ОСЗ, след което да се определи размера на разполагаемата земя, след което да се приложи редукационен коефициент по чл. 19, ал. 16 от ЗСПЗЗ.

Министерство на земеделието и храните депозира идентичен отговор по чл. 131 от ГПК.

Съдът, след като се запозна с исковата молба, отговорите по нея, приложените по делото доказателства, прие следното от фактическа страна:

Спор по фактите няма. От представените по делото доказателства се установява административната процедура по възстановяване на земеделска земя на наследодателя на ищеца, както и тяхната родствена връзка. Не се спори и за размерите на реално възстановяваната земеделска земя, както и за отказа да бъде възстановени общо 9 имота като попадащи в язовир Искър. Установява също, че ищецът е заявил предпочитаният от него начин на обезщетяване по чл. 10б, ал. 1 от ЗСПЗЗ.

Съгласно чл. 10б, ал. 1 от ЗСПЗЗ собствениците или техните наследници, притежавали земеделски земи.....намиращи се в границите на урбанизираните територии (населени места) или извън тях и са застроени или върху тях са проведени мероприятия, които не позволяват възстановяване на собствеността, имат право на обезщетение по тяхно искане с равностойни земи от държавния или от общинския поземлен фонд и/или с поименни компенсационни бонове.

Съгласно чл. 10б, ал. 2 от ЗСПЗЗ, когато лицата по ал. 1 са поискали обезщетение с равностойни земи, обезщетяването е:

1. със земи от общинския поземлен фонд, определени от общинския съвет въз основа на мотивирано предложение на общинската служба по земеделие - когато земите, върху които собствеността не може да се възстанови поради обстоятелствата, посочени в ал. 1, са застроени с обекти, които са общинска собственост;

2. със земи от държавния поземлен фонд - в останалите случаи.

Съгласно чл. 19а от ЗСПЗЗ Условието и редът за обезщетяване се определят с правилника за прилагане на закона. Според ал. 4 на с.ч. При обезщетяване на собствениците общинската служба по земеделие се произнася с решение за: 1. определяне правото на обезщетение по реда на чл. 10б, чл. 10в и чл. 35 с посочване на стойността на обезщетението; 2. определяне на стойността на обезщетението със земя и/или с поименни компенсационни бонове съобразно коефициента по ал. 5; 3. обезщетяване на собствениците с поименни компенсационни бонове; 4. обезщетяване на собствениците със земеделска земя.

При така приетото то фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Исковата молба е недопустима.

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

Защитата срещу неоснователни бездействия на административните органи е регламентирана в Раздел II от Глава петнадесета на АПК в две хипотези. В първата, по чл. 256, ал. 1 АПК, административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, за което не е необходимо да бъде сезиран с искане, а във втората хипотеза – по ал. 2 на чл. 256 АПК, административният орган следва да е сезиран с искане да извърши фактически действия, които е длъжен да извърши по силата на закон, но в продължение на 14 дни бездейства. И в двете хипотези защитата се отнася до неизвършване на фактически действия от компетентен административен орган.

За да разгледа иска, съдът е обвързан от обстоятелствената част на исковата молба, която следва да съдържа конкретния административен акт и/или конкретните действия и бездействия на посочени органи и длъжностни лица, вида и размера на вредите, както и обстоятелството тези действия и бездействия да са при или по повод изпълнение на административна дейност, период на исковата претенция. Именно във връзка с тези обстоятелства съдът съобрази, че се иска обезщетение, защото „не се предприемат никакви действия по произнасяне и обезщетяване с равностойна земя“.

В случая обаче се претендира изпълнение на правно, а не на фактическо действие. Както бе посочено по-горе чл. 19а, ал. 4 от ЗСПЗЗ определя, че при обезщетяване на собствениците общинската служба по земеделие се произнася с решение – т.е. правен акт, а не фактическо действие.

Процедура по уреждане на въпросите за възстановяване на собственост в хипотезата на чл. 10б от ЗСПЗЗ е подробно разписана в ППЗСПЗЗ – глава II и представлява сложен фактически състав, включващ множество етапи, всеки от които приключва с административен акт. Както правилно е изложено от ответника, за да се стигне до окончателно произнасяне с решение е необходимо изготвяне на съответните карти, съгласуването им, респ. евентуалното възразяване или оспорване, предоставянето на свободна земя (общинска или държавна). Самото производство, независимо в коя от хипотезите на възстановяване или обезщетяване по реда на ЗСПЗЗ приключва с издаването на акт (чл. 11, чл. 19а, ал. 4 ППЗСПЗЗ), който подлежи на оспорване и по този начин негова незаконосъобразност може да бъде преодоляна. Обратното, в производството по чл.256 от АПК настъпването на определен юридически факт не трябва да е свързано с допълнително волеизявление.

Предвид на изложеното настоящият съдебен състав намира, че исковата молба се явява процесуално недопустима и следва да се върне.

Водим от горното, съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ВРЪЩА искова молба на Д. С. З. от [населено място] срещу Министерство на земеделието и храните и Областна дирекция „Земеделие“ С. град за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 15 000 лева и неимуществени вреди в размер на 15 000 лева.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. № 4401 по описа за 2024 г. на Административен съд София – град.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му.

Препис от определянето да се връчи на страните.

СЪДИЯ :